

DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW
KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 9 września 1960 r. **Nr 5**

T R E Ś Ć:

10

Zarządzenie Nr 16/60

KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 9 września 1960 r.

w sprawie ustalenia rodzajów i ilości podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia budynków.

§ 1

1. Na podstawie § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 28 sierpnia 1951 r. w sprawie zapobiegania powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów w budynkach oraz na budowach (Dz. U. Nr 49 poz. 360) ustanawiam wytyczne do ustalenia ilości i rodzajów sprzętu podręcznego, zawarte, w załączniku do niniejszego zarządzenia.
2. Ilość i rodzaje sprzętu podręcznego ustalają: wojewódzcy (równorzędni), powiatowi (miejscy) komendanci straży pożarnych, oraz inspektorzy ochrony przeciwpożarowej w stosunku do obiektów wymienionych w „Wykazie ilości i rodzajów sprzętu" (załącznik nr 1) w wypadku odstępstw od niniejszych wytycznych.
3. Podstawą do ustalenia ilości i rodzajów sprzętu podręcznego jest kategoria niebezpieczeństwa pożarowego, wielkości obiektu (pomieszczenia) oraz protokół sporządzony w wyniku przeprowadzonej kontroli bezpieczeństwa pożarowego.
4. O ustaleniu ilości i rodzajów sprzętu podręcznego zawiadamia się użytkownika obiektu „Decyzją o ustaleniu sprzętu podręcznego" (załącznik nr 2).
5. Odmienne ustalenie ilości i rodzajów sprzętu podręcznego od niniejszych wytycznych wymaga szczegółowego uzasadnienia w decyzji.

§ 2

Traci moc zarządzenie Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 10 czerwca 1952 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących sprzętu do zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów (Dziennik Zarządzeń i Rozkazów K.G.S.P. z 1952 r. nr 2 poz. 11).

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

Komendant Główny:
w/z Wł. Pilawski

Załącznik do zarządzenia nr 16/60 Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

WYTYCZNE

w sprawie ustalania ilości i rodzajów pożarniczego sprzętu podręcznego

1. Zasady ustalania rodzajów sprzętu podręcznego

1.1. Wybór rodzajów sprzętu podręcznego, a tym samym środków gaśniczych uzależniony jest od charakteru materiału lub urządzeń do którego ma być zastosowany w wypadku powstania pożaru. Przy ustalaniu rodzajów sprzętu posługiwać się należy poniższą tabelą:

Tabela nr 1

L. p.	Rodzaj materiału (urządzenia)	Rodzaje sprzętu w/g właściwości zastosowania
1	Ciała stałe drewno, papier tkaniny, słoma i t p.	1. hydronetka 2. hydronetka pianowa 3. gaśnica pianowa 4. gaśnica proszkowa
2	Ciecze palne benzyna, eter benzol, oleje, nafta lakiery, rozpuszczalniki i t p.	1. gaśnica proszkowa 2. gaśnica pianowa 3. gaśnica tetrowa 4. gaśnica śniegowa 5. hydronetka pianowa
3	Gazy acetylen, propan butan itp.	1. gaśnica proszkowa 2. gaśnica śniegowa
4	Urządzenia elektryczne	1. gaśnica proszkowa 2. gaśnica śniegowa 3. gaśnica tetrowa

Objaśnienie do tabeli.

Zależnie od rodzaju materiału lub urządzenia stosować należy wymienione wyżej rodzaje sprzętu według następujących zasad:

ad lp. 1. Do gaszenia ciał stałych, takich jak: drewno, papier, słoma, tkaniny i przedmioty z tych materiałów stosować należy przede wszystkim hydronetkę zawierającą wodę jako środek gaśniczy. Hydronetka jest najbardziej ekonomicznym sprzętem podręcznym z tytułu niskiej ceny w stosunku do gaśnic i niewielkich kosztów związanych z konserwacją. Ponadto użycie hydronetki nie wymaga specjalnych umiejętności w obsłudze i pozwala na ciągłe jej stosowanie w wypadku pożaru, jeżeli zapewniona jest odpowiednia ilość wody (np. z kranu czerpalnego). Hydronetka pianowa i gaśnica pianowa mogą być również zastosowane do gaszenia ciał stałych, jednak względy ekonomiczne (cena wyższa niż hydronetki wodnej), większe koszty związane z konserwacją oraz do pewnego stopnia ograniczone możliwości taktycznego użycia przemawiają za stosowaniem hydronetki wodnej. W niektórych wypadkach może uszkodzenie gaszonego przedmiotu np. w muzeach, archiwach, skarbcach stosować należy w miejsce hydronetek i gaśnic pianowych, gaśnice proszkowe.

ad lp. 2. Zastosowanie wody jako środka gaśniczego do lokalizacji pożarów cieczy palnych nie zawsze może przynieść właściwe efekty gaśnicze tym bardziej, że do ewentualnego zastosowania wody konieczne jest odpowiednie przygotowanie i dlatego wymagane są inne środki gaśnicze. Do lokalizowania tego rodzaju pożarów najodpowiedniejszym sprzętem jest gaśnica proszkowa, a następnie w kolejności gaśnica pianowa i gaśnica tetrowa.
Hydronetki pianowe mogą być również stosowane, lecz ich użycie wymaga odpowiedniego przygotowania, a brak takowego spowodować może nie zlokalizowanie pożaru i dopuszczenie do jego rozszerzenia.

ad lp. 3. W wypadku zapalenia się gazów występujących pod ciśnieniem np. w butlach właści-

wy efekt gaśniczy uzyskać będzie można przy zastosowaniu gaśnic proszkowych lub śniegowych. Większą gwarancję szybkiego zlokalizowania zapewnia gaśnica proszkowa.

ad lp. 4. Przy lokalizowaniu pożarów urządzeń elektrycznych szczególnie jeżeli są one pod napięciem występuje możliwość porażenia osoby gaszącej o ile zastosowane zostaną środki gaśnicze przewodzące prąd elektryczny. Dlatego do gaszenia pożarów urządzeń elektrycznych nie należy stosować hydronetek i gaśnic pianowych. Do lokalizowania pożarów urządzeń elektrycznych, również silników elektrycznych najbardziej celowym jest zastosowanie w pierwszym rzędzie gaśnicy śniegowej i gaśnicy tetrowej.

2. **Zasady ustalania ilości sprzętu podręcznego**

2. 1. Ilość sprzętu dla poszczególnych rodzajów obiektów określa „Wykaz ilości i rodzajów sprzętu" (załącznik nr 1).

2. 2. W stosunku do obiektów, dla których w wykazie nie określono rodzajów i ilości sprzętu — ilość sprzętu ustala się zależnie od kategorii niebezpieczeństwa pożarowego i wielkości pomieszczenia w/g poniższej tabeli:

Tabela nr 2

Kategoria niebezpieczeństwa pożarowego	Powierzchnia									
	do 100 m²	do 150 m²	do 200 m²	do 300 m²	do 400 m²	na dalsze 150 m²	na dalsze 200 m²	na dalsze 250 m²	na dalsze 400 m²	na dalsze 500 m²
	Ilość jednostek sprzętu									
I	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
II	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
III	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
IV	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
V	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

UWAGA: kategorię niebezpieczeństwa pożarowego ustalić należy na podstawie załącznika nr 4 do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 15 grudnia 1952 r. w sprawie rozmieszczenia liczebności oraz norm etatów osobowych i sprzętu straży pożarnych (MP z 1953 r. 42 poz. 506) (załącznik nr 3).

2.3. W obiektach wyposażonych w wewnętrzne wodociągi przeciwpożarowe nie należy przewidywać sprzętu podręcznego o ile charakter produkcji lub rodzaj materiałów nie wymaga odmiennych środków gaśniczych. Do tego rodzaju obiektów należeć będą np. hotele, budynki administracyjne, internaty, magazyny papieru, magazyny mebli, magzyny tekstylne itp.

2.4. W niektórych wypadkach pomimo, że obiekt wyposażony jest w wewnętrzny wodociąg przeciwpożarowy w zależności od rodzaju produkcji, urządzeń lub materiałów, które wymagają innych środków gaśniczych dla pomieszczeń, gdzie one występują przewidzieć należy odpowiednie rodzaje i ilości sprzętu. Sytuacje takie wystąpią np. w szkołach w stosunku do laboratoriów, w budynkach administracyjnych w stosunku do central telefonicznych, w ośrodkach zdrowia w stosunku do aparatury rentgenowskiej, w fabrykach mebli w stosunku do lakierni itp.

2.5. Budynków mieszkalnych w miastach nawet w tych wypadkach jeżeli nie posiadają wewnętrznych wodociągów przeciwpożarowych nie należy wyposażać w sprzęt podręczny poza strychami o konstrukcji palnej, gdzie przewiduje się piasek.

3. **Zasady rozmieszczania sprzętu podręcznego.**

3.1. Sprzęt powinien być umieszczony w miejscu dobrze i z daleka widocznym oraz łatwodostępnym. Przy umieszczaniu sprzętu w klatkach schodowych należy go tak usytuować, aby był widoczny przy zejściu z wyższej kondygnacji i nie utrudniał przejścia.

3.2. Sprzętu nie należy umieszczać we wnękach. O ile wystąpi konieczność umieszczenia sprzętu we wnęce oraz na słupach, jeżeli nie będzie widoczny z każdego miejsca w pomieszczeniu stosować należy napisy informacyjne. Napisy informacyjne stosować należy również w tych wypadkach, jeżeli sprzęt umieszczony zostanie w szafach ściennych lub w ciasnych i krętych korytarzach.

3.3. Sprzęt umieszczony na zewnątrz budynku powinien być chroniony przed wpływami atmosferycznymi ochronnym daszkiem lub umieszczony w szafce. Gaśnice pianowe instalowane na zewnątrz budynku i w pomieszczeniach nieogrzewanych w okresie zimowym powinny mieć ładunki o niskiej temperaturze krzepnięcia.

3.4. W pomieszczeniach wilgotnych oraz w pomieszczeniach w których występują pary kwasów lub inne pary działające szkodliwie nie należy w zasadzie umieszczać sprzętu. Jeżeli występuje konieczność umieszczania sprzętu w tego rodzaju pomieszczeniach stosować należy szczelne szafki.

3.5. W pomieszczeniach nieoświetlonych, nad sprzętem umieścić należy napis świetlny (informacyjny) o barwie światła dopuszczalnej dla danego pomieszczenia.

3.6. Napisy informacyjne o treści „Sprzęt pożarniczy" powinny być koloru czerwonego na białym tle o wysokości liter, co najmniej 10 cm.

3.7. Gaśnice śniegowe i hydronetki ustawiać należy na podłodze tak, aby nie były narażone na przewrócenie. Gaśnice innych rodzajów i koce pożarnicze zawieszać należy na ścianach słupach na wysokości 1.75 m licząc od podłogi do górnego uchwytu gaśnicy lub uchwytu koca.

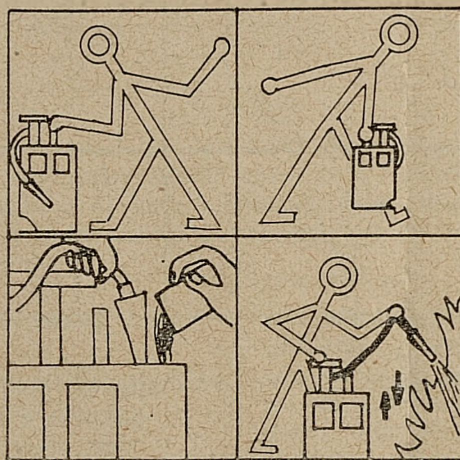
3.8. Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1,0 m. Przy umieszczaniu sprzętu: u zbiegu dwóch ścian (w narożniku) odległość sprzętu od roku powinna wynosić co najmniej 0,5 m; przy oknach 1 m licząc od skraju otworu okiennego; przy drzwiach dwukrotną szerokość skrzydła drzwi.

3.9. Odległość sprzętu od źródeł ciepła (grzejniki piece itp.) powinna wynosić co najmniej 1 m.

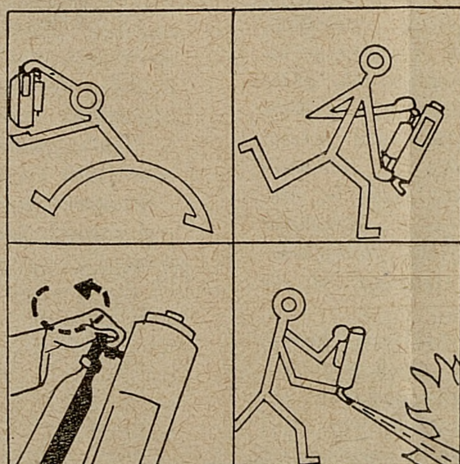
4. Zasady uruchomienia i użycia sprzętu podręcznego.

4.1. Hydronetka wodna: pompując skierować strumień wody w miejsce ognia zlewając palącą się płaszczyznę od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka. Przy pożarach przedmiotów ustawionych pionowo gasić od góry do dołu.

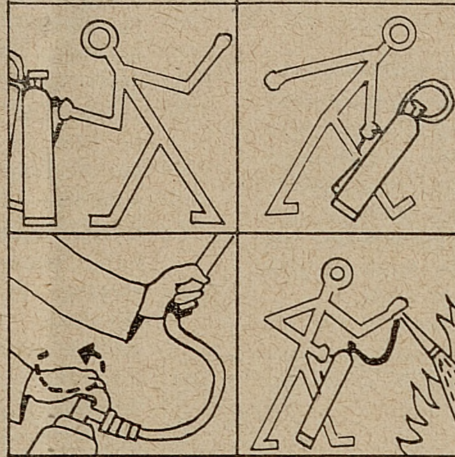
4.2. Hydronetka pianowa: wlać do zbiornika jeden słoik środka pianotwórczego, wymieszać roztwór. Pompując skierować strumień piany w miejsce ognia pokrywając palącą się płaszczyznę od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka, a przy cieczach w zbiornikach skierować strumień na wewnętrzną ściankę zbiornika, aby zapewnić spływ piany po ściance na powierzchnię cieczy.

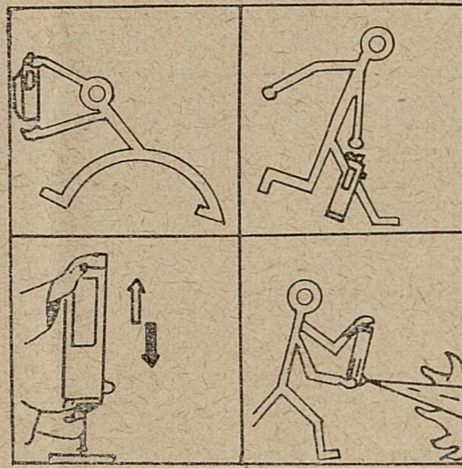
4.3. Gaśnica proszkowa: odręcić kółko zaworu butli stalowej w lewo. Strumień proszku skierować na źródło ognia.

4.4. Gaśnica śniegowa: Odkręcić kółko zaworu w lewo lub nacisnąć dźwignię w dół. Gasić od dołu do góry spychajac płomień od siebie.

4.5. Gaśnica pianowa: Odwrócić, wbić zbijak, skierować strumień piany w miejsce ognia pokrywając palącą się płaszczyznę od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka, a przy cieczach w zbiornikach skierować strumień na wewnętrzną ściankę zbiornika aby zapewnić spływ piany po ściance na powierzchnię cieczy.

4.6. Gaśnica tetrowa: Odkręcić kółko zaworu w lewo, skierować strumień w źródło ognia. Ponieważ należy dążyć do odparowania możliwie jak największej ilości tetry, powierzchnie palące się powinno się zraszać prądem kroplistym.

5. Zasady kontroli i konserwacji sprzętu podręcznego.

Kontrola i konserwacja sprzętu podręcznego powinna być przeprowadzona co najmniej dwa razy w roku.

5.1. Hydronetki wodne i pianowe

Wylać wodę, wypłukać zbiornik, przepompować pompkę czystą wodą dla oczyszczenia pompki i węża. Sprawdzić dławicę i uszczelnienia przy pompowaniu. Usunąć nieszczelności wymieniając uszczelki lub dokręcając odpowiednie części. Dobra pompka daje wyczuwalny strumień powietrza przez wylot w czasie pompowania na sucho (bez wody) tak przy ruchu tłoka w górę jak i w dół. Hydronetkę napełnić wodą.
Przy hydronetkach pianowych sprawdzić czy nie ma osadu itp. w słoikach ze środkiem pianotwórczym. W razie zauważenia zmian w środku pianotwórczym wymienić go.

5.2. Gaśnice proszkowe

Rozmontować gaśnicę. Wysypać proszek i sprawdzić jego sypkość. Jeżeli jest wilgotny przesuszyć w temperaturze nie wyższej od 30°C. Przesiać przez sito, wsypać z powrotem do gaśnicy. Butlę stalową z dwutlenkiem węgla zważyć postępując tak, jak przy gaśnicach śniegowych. Po zmontowaniu gaśnicy wylot zabezpieczyć bibułką parafinowaną.

5.3. Gaśnice śniegowe

Gaśnicę zważyć i porównać z wagą napisaną na nalepce. Ubytek nie może przekroczyć 10% nominalnej wagi ładunku. Przy ubytkach większych od 10% wagi gaśnicę należy odesłać do napełnienia. Po pięciu latach od ostatniej próby butli na ciśnienie — (wybita data na szyjce butli) gaśnicę odesłać do legalizacji. Sprawdzić połączenie i całość węża.

5.4. Gaśnice pianowe

Zdjąć pokrywę gaśnicy. Wyjąć kosz z częścią kwaśną. Przelać część zasadową do wiadra. Wypłukać i oczyścić zbiornik wewnątrz nie stosując ostrych narzędzi. Oczyścić wylot i bezpiecznik. Sprawdzić całość płytki bezpiecznika. Sprawdzić aktywność ładunku. Po otrzymaniu dodatnich wyników kontroli gaśnicę napełnić, zdemontować i wytrzeć do sucha.

5.5. Gaśnice tetrowe.

Sprawdzić ilość tetry (czterochlorku węgla) w zbiorniku. Sprawdzić ciśnienie sprężonego powietrza, które nie może być niższe od 6—7 atm. W gaśnicach wyposażonych w wskaźnik ciśnienia sprawdzić ciśnienie na wskaźniku.

Charakterystyka sprzętu podręcznego

	Hydronetka wodna	Hydronetka pianowa	Gaśnica proszkowa	Gaśnica śniegowa	Gaśnica pianowa	Gaśnica tetrowa
Skład ładunku	woda	wodny roztwór środka pianotwórczego	proszek i dwutlenek węgla	dwutlenek węgla CO^2	roztwór alkaliczny roztwór kwaśny	czterochlorek węgla
Sposób wyrzutu środka gaśniczego	pompowanie	pompowanie	ciśnieniem CO^2 z butli	pod własnym ciśnieniem	na skutek wytworzonego przy reakcji chemicznej CO^2	pod ciśnieniem sprężonego powietrza
Wielkości nominalne	10 l	10 l	6 kg i 12 kg	1,5 kg i 6 kg	10 l	1, 2 i 3 l
Ilość otrzymanego środka gaśniczego	10 l	ok. 80 l	6 kg i 12 kg	1,5 kg — 750 l CO^2 6 kg — 3000 l CO^2	około 80 l	1 l — ok. 250 l par. 2 l — ok. 500 l par. 3 l — ok. 750 l par.
Czas wyładowania	około 1 min.	około 1 min.	6 kg ok. 15 sek. 12 kg ok. 50 sek.	1,5 kg ok. 19 sek. 6 kg ok. 30 sek.	około 1 min.	1 l — 30 sek. 2 l — 50 sek. 3 l — 80 sek.
Odległość rzutu w poziomie	do 9 m	do 5 m	do 5 m	1,5 kg — 1,5 m 6 kg — 2—3 m	około 6 m	około 5 m
Powietrzchnia gaszenia	około 3 m²	ciała stałe 3 m² ciecze palne 1 m²	ciecze palne 6 kg 3—4 m² 12 kg 5—7 m²	1,5 kg 0,3 m² 6 kg 1 m²	ciała stałe 3 m² ciecze palne 1 m²	około 1—8 m²
Ciśnienie robocze	ok. 4 atm.	około 4 atm.	4—5 atm.	ok. 60 atm.	4—5 atm.	6—7 atm.
Temperatura zamarzania	0°C	0°C	—78°C	—78°C	—4°C i —25°C	—23°C

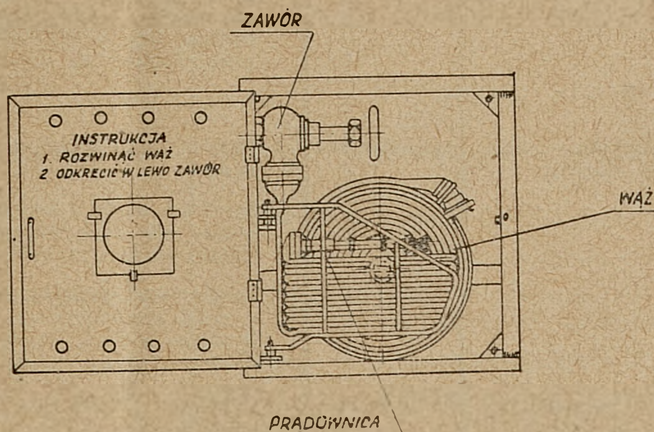
Charakterystyka wewnętrznych kranów przeciwpożarowych

Pomimo, że wewnętrznych kranów przeciwpożarowych nie zalicza się do sprzętu podręcznego mają one jednak zastosowanie do lokalizowania pożarów w zarodku wszędzie tam, gdzie jako środek gaśniczy stouje się wodę. Dlatego przy istnieniu wewnętrznych kranów przeciwpożarowych hydronetek nie należy stosować.

Użycie kranu wewnętrznego: otworzyć drzwi szafki. Rozwinąć odcinek węża. Otworzyć zawór kranu. Skierować strumień wody w miejsce ognia zlewając palącą się płaszczyznę od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka. Przy pożarach przedmiotów ustawionych pionowo gasić od góry do dołu.

Dane taktyczne:

rzut prądu w poziomie około 15 m
rzut prądu w pionie około 13 m
ciśnienie od 0,5 do 3 atm.
wydajność przy średnim ciśnieniu 2 atm. i średnicy pyszczka 12 mm 131 litrów na minutę.

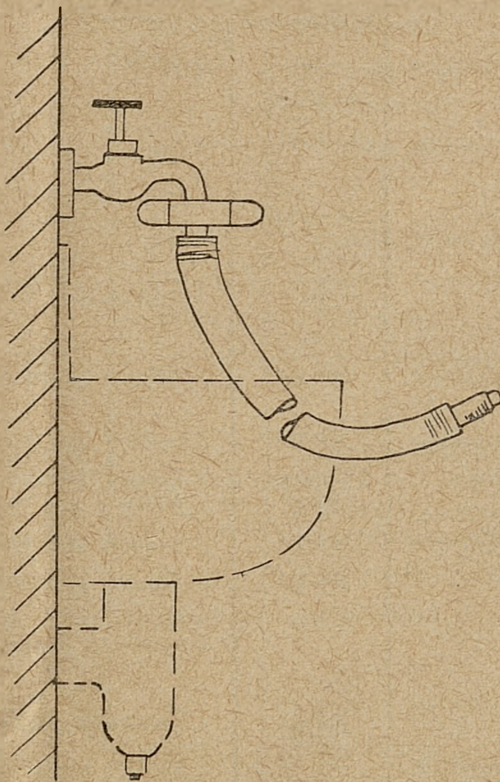
Zastosowanie kranów czerpalnych.

Do lokalizowania pożarów w zarodku wskazanym jest wykorzystanie kranów czerpalnych przeznaczonych do poboru wody gospodarczej, przez zastosowanie kranu z gwintem i wężyka gumowego z śrubunkiem.

Użycie kranu czerpalnego: nakręcić wąż na kran. Rozwinąć wąż. Otworzyć zawór kranu. Gasić jak przy użyciu wewnętrznego kranu przeciwpożarowego.

Dane taktyczne:

ciśnienie od 0,5 do 3 atm., wydajność około 20 l/min. rzut prądu w poziomie około 10 m, w pionie około 8 m.

Załącznik nr 1

Wykaz ilości i rodzajów sprzętu podręcznego

	Obiekt — pomieszczenie	Jednostka wielkości	Ilość i rodzaj sprzętu
	1	2	3
1.	Indywidualne gospodarstwa rolne w sytemie zabudowy kolonijnej.	gospodarstwo	1 bosak lekki, 1 drabina, 1 wiadro, 1 łopata 1 tłumica przy każdym budynku o pokryciu palnym (słoma, gont, trzcina) 1 beczka z wodą o pojemności 200 l. w miarę możliwości, lub inne naczynie napełnione w okresie letnim wodą (kręgi, koryta itp.). Drabiny, wiadra, łopaty używane do celów gospodarczych uznać należy za wystarczające.
2.	Indywidualne gospodarstwa rolne w systemie zabudowy zwartej.	gospodarstwo	1 wiadro, 1 łopata 1 tłumica przy każdym budynku o pokryciu palnym 1 beczka z wodą o pojemności 200 l. w miarę możności, lub inne naczynie napełnione w okresie letnim wodą. 1 bosak lekki, 1 drabina na każde trzy sąsiadujące z sobą gospodarstwa. Drabiny, wiadra, łopaty używane do celów gospodarczych uznać należy za wystarczające.
3.	Budynki mieszkalne i gospodarcze pracowników PGR i członków spółdzielni produkcyjnych.	gospodarstwo	1 wiadro, 1 łopata 1 tłumica na każdy budynek o pokryciu palnym. 1 bosak lekki, 1 drabina na każdych 5 budynków. Drabiny, wiadra, łopaty używane dla celów gospodarczych uznać należy za wystarczające.
4.	Państwowe Gospodarstwa Rolne i Spółdzielnie Produkcyjne		
	— punkt centralny sprzętu	—	5—10 wiader, 5 bosaków, 2 drabiny, 2 siekiery, 2 tłumice na każdy budynek o pokryciu palnym.
	— budynek administracyjny	kondygnacja	1 hydronetka.
	— magazyn zboża	"	1 beczka z wodą 200 l i 2 wiadra
	— obora	50 krów	"
	— stajnia	25 koni	"
	— chlewnia		"
	— owczarnia	300 owiec	"
	— hodowla drobiu	—	"
	— warsztat stolarski	—	1 hydronetka
	— warsztat kołodziejski	—	"
	— warsztat remontowy ciągników i maszyn	300 m²	1 gaśnica proszkowa
	— garaże ciągników i samochodów	300 m²	1 gaśnica proszkowa, 1 koc
	— magazyn materiałów pędnych	3 tony paliwa	2 gaśnice proszkowe, 1 skrzynka z piaskiem; powyżej 3 ton podwójna ilość sprzętu
	— magazyn środków owadobójczych	400 m²	1 gaśnica proszkowa
		400 m²	1 gaśnica proszkowa
	— punkt omłotowy	sterta	1 beczka 200 l. na wodę, 2 wiadra 2 bosaki, 2 tłumice
5.	Ośrodki maszynowe		
	— garaż ciągników	300 m²	1 gaśnica proszkowa, 1 koc
	— warsztat remontowy ciągników i maszyn	300 m²	1 gaśnica proszkowa

	Obiekt — pomieszczenie	Jednostka wielkości	Ilość i rodzaj sprzętu
	1	2	3
	— warsztat stolarski	—	1 hydronetka
	— lakiernia, — malarnia	—	1 gaśnica proszkowa
	— magazyn materiałów pędnych	3 tony paliwa	2 gaśnice proszkowe ,1 skrzynka z piaskiem; powyżej 3 ton podwójna ilość sprzętu
	— stacja benzynowa	dystrybutor	1 gaśnica proszkowa, 1 koc
	— wiaty drewniane na maszyny	400 m²	1 beczka 200 l na wodę, 2 wiadra
	— magazyn artykułów różnych	700 m²	1 hydronetka, 1 gaśnica proszkowa
6.	Obiekty Gminnych Spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej"		
	— sklep wielobranżowy	—	1 hydronetka; przy sprzedaży nafty hydronetka pianowa
	— magazyn zaopatrzenia wielobranżowy	700 m²	1 hydronetka, 1 gaśnica proszkowa
	— magazyn zbożowy	400 m²	1 beczka 200 l z wodą 2 wiadra
	— magazyn nawozów sztucznych	400 m²	1 gaśnica proszkowa
	— magazyn płynów łatwopalnych	3 tony płynów	2 gaśnice proszkowe, 1 skrzynka z piaskiem; powyżej 3 ton podwójna ilość sprzętu
	— garaż	300 m²	1 gaśnica proszkowa, 1 koc
	— punkt skupu zboża	—	1 beczka 200 l z wodą, 2 wiadra
	— skład słomy, siana, lnu, konopi	sterta	1 beczka 200 l z wodą, 2 wiadra 2 bosaki, 2 tłumice
7.	Budynki mieszkalne w miastach	—	
	— strychy (tylko o konstrukcji palnej)		skrzynka z piaskiem 2 łopaty (można zastąpić torbami z piaskiem)
8.	Budynki administracyjne		
	— pomieszczenia biurowe		
	system korytarzowy	50 mb. korytarza	1 hydronetka
	system amfiladowy	400 m²	1 hydronetka
	— archiwa	400 m²	1 gaśnica proszkowa
	— biblioteki	—	1 hydronetka
	— skarbce w bankach	400 m²	1 gaśnica proszkowa
9.	Biblioteki publiczne		
	— magazyn książek	400 m²	1 gaśnica proszkowa
	— skarbce dzieł niepowtarzalnych	400 m²	1 gaśnica proszkowa
	— czytelnie	400 m²	1 hydronetka
	— pomieszczenia administracyjne	—	jak w budynkach administracyjnych.
10.	Kina		
	— kabina projekcyjna z aparaturą 16 mm	—	1 gaśnica śniegowa, 1 koc
	— kabina projekcyjna z aparaturą 35 mm	—	1 gaśnica śniegowa, 1 koc na każdy projektor, naczynie z wodą
	— widownia	400 m²	1 hydronetka
	— poczekalnie, korytarze, hole	kondygnacja	1 hydronetka
11.	Sale widowiskowe		
	— scena	—	1 gaśnica proszkowa, 1 hydronetka
	— widownia	400 m²	1 hydronetka
	— poczekalnie, korytarze, hole	kondygnacja	1 hydronetka

	Obiekt — pomieszczenie	Jednostka wielkości	Ilość i rodzaj sprzętu
	1	2	3
12.	Muzea		
	— sale wystawowe	400 m²	1 gaśnica proszkowa
	— magazyny	400 m²	1 gaśnica proszkowa
	— pracownie	400 m²	1 gaśnica proszkowa
13.	Cyrki		
	— namiot cyrkowy	—	2 hydronetki, 2 gaśnice proszkowe
	— namiot dla zwierząt	—	1 hydronetka
	— wozy cyrkowe	10 wozów	1 hydronetka
	— wóz z podstacją elektryczną	—	1 gaśnica proszkowa
	— skład słomy i siana	—	1 beczka 200 l z wodą, 2 wiadra 1 bosak
14.	Wesołe miasteczka	—	2 hydronetki, 2 gaśnice proszkowe 2 bosaki
15.	Hotele, bursy, internaty, domy wczasowe, stanice, schroniska — korytarz	50 mb.	1 hydronetka (przy istnieniu wewnętrznego wodociągu p. pożarowego tylko 1 hydronetka na każdej kondygnacji)
16.	Żłobki — przedszkola	kondygnacja	1 hydronetka
17.	Przychodnie, ośrodki zdrowia	kondygnacja	1 hydronetka (przy istnieniu aparatury elektromedycznej 1 gaśnica śniegowa)
18.	Apteki		1 gaśnica śniegowa
19.	Szpitale, sanatoria		
	— sale chorych w systemie korytarzowym	50 mb.	1 hydronetka
	— sale chorych w systemie amfiladowym	oddział	1 hydronetka
	— apteka	—	1 gaśnica śniegowa
	— skład apteczny	—	1 gaśnica śniegowa
	— sala operacyjna	—	1 gaśnica śniegowa
	— laboratorium	—	1 koc
	— rentgen	oddział	1 gaśnica śniegowa
	— aparatura elektromedyczna	oddział	1 gaśnica śniegowa
	— magazyn klisz rentgenowskich	—	1 gaśnica proszkowa, 1 koc
	— magazyny intendenckie	400 m²	1 hydronetka
			Jeżeli korytarz przy salach dla chorych podzielony jest drzwiami i długość wydzielonej części wynosi więcej niż 50 m, a nie przekracza 100 m stosować należy tylko 1 hydronetkę. Jeżeli korytarz przy salach dla chorych podzielony jest drzwiami, a długość jego jest mniejsza niż 50 m stosować należy 1 hydronetkę umieszczoną centralnie w stosunku do pomieszczeń usytuowanych przy korytarzu.
20.	Domy towarowe, hale targowe		
	— działy tekstylne, odzieżowy, futrzarski, monopolowy, sprzętu sportowego, meblowy itp.	400 m²	1 hydronetka
	— dział chemiczny, mydlarski	300 m²	1 gaśnica proszkowa
	— magazyny	700 m²	1 hydronetka, 1 gaśnica proszkowa
21.	Sklepy		
	— sklepy tekstylne, odzieżowe, futrzarskie, monopolowe, sprzętu sporowego i myśliwskiego	sklep	1 hydronetka

	Obiekt — pomieszczenie	Jednostka wielkości	Ilość i rodzaj sprzętu
	1	2	3
	— sklepy chemiczne, mydlarskie	sklep	1 gaśnica proszkowa W sklepach nie wymienionych oraz w zakładach gastronomicznych nie należy przewidywać sprzętu.
22.	Zajezdnie tramwajowe i trolejbusowe		
	— hale postojowe	300 m^2	1 gaśnica proszkowa
	— warsztaty	—	jak dla warsztatów w garażach
23.	Garaże		
	— garaże w których samochody garażowane są w halach lub boksach (wiaty garażowe, parkingi)	300 m^2	1 gaśnica proszkowa, 1 koc
	— warsztaty stolarskie, tapicerskie	400 m^2	1 hydronetka
	— warsztaty mechaniczne, elektryczne	300 m^2	1 gaśnica proszkowa
	— lakiernie, — malarnie	150 m^2	1 gaśnica proszkowa
	— magazyn opon i części zamiennych	400 m^2	1 hydronetka
	— hale montażowe	300 m^2	1 gaśnica proszkowa
	— stacje benzynowe	dystrybutor	1 gaśnica proszkowa, 1 koc
	— magazyn materiałów pędnych	3 tony paliwa	2 gaśnice proszkowe, 1 skrzynka z piaskiem; powyżej 3 ton podwójna ilość sprzętu.
24.	Szkoły podstawowe średnie zawodowe		
	— korytarze	50 mb.	1 hydronetka
	— szatnie	400 m^2	1 hydronetka
	— biblioteki	400 m^2	1 hydronetka
	— pracownie chemiczne, fizyczne	—	1 gaśnica proszkowa
	— warsztaty mechaniczne elektryczne	300 m^2	1 gaśnica proszkowa
	— warsztaty stolarskie włókiennicze, odzieżowe	400 m^2	1 hydronetka
25.	Warsztaty rzemieślnicze, punkty usługowe (państwowe, spółdzielcze, prywatne)		
	— budowlano — remontowe, instalatorstwa sanitarnego, metalizacji natryskowej	—	2 hydronetki
	— lakiernicze	—	2 gaśnice proszkowe
	— instalatorstwa elektrycznego, elektromechaniki, ślusarstwa samochodowego	—	1 gaśnica proszkowa
	— pralnictwa chemicznego i farbiarstwa	—	3 gaśnice proszkowe
	— naprawy motocykli, wulkanizatorstwa, bednarstwa, kołodziejstwa, modelarskie, stolarskie, szkutnicze, tapicerskie, kuśnierskie, drukarskie, introligatorskie	—	1 hydronetka Jeżeli w warsztacie lub punkcie usługowym znajduje się kran czerpalny hydronetka może być zastąpiona wiadrem. W warsztatach i punktach usługowych, nie wymienionych nie należy przewidywać sprzętu.
26.	Baraki	barak	1 bosak, 1 łom, 2 łopaty, skrzynia z piaskiem (na zewnątrz baraku).

	Obiekt — pomieszczenie	Jednostka wielkości	Ilość i rodzaj sprzętu
	1	2	3
27.	Młyny	200 m²	1 hydronetka
	— magazyny zboża podłogowe	200 m²	1 hydronetka
	— pomieszczenie suszarni	—	1 gaśnica proszkowa
	— rozdzielnia elektryczna	150 m²	1 hydronetka
	— czyszczarnia zboża	150 m²	1 hydronetka
	— dział przemiału zboża	200 m²	1 hydronetka
	— skład mąki	—	1 gaśnica proszkowa
	— gazogeneratorownia	—	1 gaśnica proszkowa
	— siłownia spalinowa	—	1 gaśnica proszkowa
	— siłowania elektryczna	—	1 gaśnica proszkowa
			W przypadku, gdy w pomieszczeniu znajduje się więcej niż 5 silników elektrycznych, należy pomieszczenie to wyposażyć dodatkowo w jedną gaśnicę proszkową. O ile w poszczególnych pomieszczeniach ilość silników nie przekracza 5, a łączna ich ilość na całej kondygnacji wynosi więcej niż 5 szt., to na tej kondygnacji należy zainstalować jedną gaśnicę proszkową.

UWAGA: W obiektach (pomieszczeniach) wyposażonych w wewnętrzne wodociągi przeciwpożarowe nie należy przewidywać sprzętu podręcznego, o ile charakter produkcji lub rodzaj materiału nie wymaga odmiennych środków gaśniczych.

Załącznik nr 2

Decyzja

o ustaleniu sprzętu podręcznego

dla ....
(wymienić nazwę obiektu (zakładu) adres)

w ....

Na podstawie zarządzenia Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 9 września 1960 r. w sprawie ustalenia rodzajów i ilości podręcznego sprzętu pożarowego do zabezpieczenia budynków — ustalam następujące ilości i rodzaje sprzętu podręcznego:

(wymienić poszczególne działy lub pomieszczenia w obiekcie (zakładzie) z podaniem powierzchni i kategorii zagrożenia pożarowego, oraz ilości i rodzaje sprzętu jak również podać motywy odstępstw od wytycznych)

Przykład,

1. Budynek socjalny kategoria zagrożenia pożarowego V
   a. parter powierzchnia 1000 m² — 2 hydronetki
   b. I piętro „ 386 m² — 1 hydronetka
2. Magazyn farb i lakierów kategoria zagrożenia pożarowego II
   760 m² — 3 gaśnice proszkowe
   1 gaśnica śniegowa
3. Stolarnia kategoria zagrożenia pożarowego III
   a. parter powierzchnia 1200 m² — 5 hydronetek
   b. I piętro „ 1200 m² — 5 hydronetek
   c. II piętro „ 1200 m² — 5 hydronetek

Załącznik nr 3

Podział zakładów, działów produkcyjnych, magazynów i składów
na pięć kategorii niebezpieczeństwa pożarowego

Kategoria, symbol określenie	Określenie zakładu, działu produkcyjnego, magazynu lub składu
I bardzo niebezpieczne, wybuchowe	Oddziały obróbki lub stosowania sodu i potasu, główne oddziały fabryk sztucznego włókna, oddziały polimeryzacji syntetycznego kauczuku, stacje wodorowe i acetylenowe, oddziały fabryk produkujące w stanie surowym taśmy filmowe, oddziały chemiczne fabryk sztucznego jedwabiu, oddziały ekstrakcji benzynowej, oddziały odwadniania i destylacji paliw płynnych, oddziały rektyfikacji rozpuszczalników organicznych o temperaturze zapłonu 28°C lub niższej, pompowanie łatwopalnymi cieczami o temperaturze zapłonu 28°C i niższej, lub stężeniu wybuchowym par do 10% objętości powietrza, magazyny i składy z materiałami zakwalifikowanymi do I kategorii niebezpieczeństwa pożarowego.
II niebezpieczne, wybuchowe	Oddziały przygotowujące i transportujące pył węglowy i mąkę drzewną, stacje przemywania oraz wyparowywania cystern, beczek, zbiorników po mazucie i innych cieczach o temperaturze od 28—120°C, oddziały przemysłowe młynów, oddziały przeróbki syntetycznego kauczuku, oddziały oblewu i składy palnej taśmy filmowej, oddziały produkcji pudru cukrowego, magazyny i składy, w których są przechowywane materiały zakwalifikowane do II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego.
III palne	Tartaki, zakłady obróbki drewna, stolarnie, modelarnie, fabryki beczek oraz opakowań drzewnych, fabryki trykotażu i odzieżowe, roszarnia lnu i konopi, składy i wstępna obróbka bawełny, oddziały oczyszczania ziarna w młynach, elewatory zbożowe, oddziały regeneracji oleju i smarów, nasycalnie drewna, pomieszczenia transformatorowe, w których urządzenia elektryczne pracują w olejach, stacje przepompowywania paliw i płynów o temperaturze zapłonu ponad 120°C, magazyny i składy, w których są przechowywane materiały zakwalifikowane do III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego.
IV częściowo palne	Odlewnie metali, pomieszczenia pieców stacji gazogeneratorowych, kuźnie, parowozownie, oddziały gorącej i termicznej obróbki metali, oddziały badania silników — hamownie, pomieszczenia z silnikami spalinowymi, hale maszyn w elektrowniach, stacje obsługi samochodów i garaże, magazyny i składy z materiałami zakwalifikowanymi do IV kategorii niebezpieczeństw pożarowego.
V niepalne	Oddziały zimnej obróbki metali (oprócz magnezu) produkcja sody, stacje kompresorowe powietrza i innych niepalnych gazów, oddziały regeneracji kwasów, zajezdnie elektrowozów i trolejbusów, narzędziownie, wydobywanie i zimna obróbka minerałów, rud azbestu, soli i innych materiałów niepalnych, stacje przepompowywania niepalnych cieczy, oddziały z mokrymi procesami fabryk tekstylnych i papierni, oddziały przetwórstwa produktów mącznych, rybnych, mięsnych itp. magazyny, składy z materiałami niepalnymi.

Warunki prenumeraty — Zamówienia na prenumeratę tylko roczną niniejszego dwumiesięcznika należy kierować pod adresem: „Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, Wydział Wydawniczy, Warszawa, ul. Słowackiego 52/54", z jednoczesnym dokonaniem wpłaty zł 24 — do Narodowego Banku Polskiego, X Oddział Miejski w Warszawie, konto Nr 1543-9-175, zaznaczając cel wpłaty. W zamówieniu należy podać dokładny adres wysyłkowy.

Wydaje — Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, W-wa, ul. Słowackiego 52/54.

Druk MSW — 653-61.